

Een bijzondere vakterm in onze

Sphaeroblast

HENK SLOOTJES, SENIOR BOOMDESKUNDIGE

Op de website van de KPB is een link naar de vakwoordenlijst Engels-Nederlands opgenomen. Als medesamensteller van deze lijst dacht ik er goed aan te doen om hieraan het woord 'Sphaeroblast' toe te voegen.

boomverzorgingswereld

Nulresultaat

Elk woord, hoe vreemd ook, is tegenwoordig te vinden op internet. Tot mijn verbazing deze keer niet. Het zoeken op de term 'Sphaeroblast' leverde voor het Nederlandse taalgebied een nulresultaat op. En dat terwijl boomverzorgers deze dingen met regelmaat tegenkomen: de knobbels komen op de stam van de meeste bomen voor. Er zijn zelfs collega's die over een uitgebreide verzameling Sphaeroblasten beschikken!

Dus in eerste instantie dacht ik: 'laten we het dan maar op "Sphaeroblast" houden.' Maar bij nader onderzoek en met een grote dosis geluk kwam ik erachter dat er in Duitsland een vertaling blijkt te bestaan, bedacht door Strasburger, die het verschijnsel Kugelblumchen noemt. Om de vertaling een-op-een over te zetten vond ik geen optie, ook al om verwarring te voorkomen met Cephalanthus, een vaste plant met de naam 'kogelbloem'.

Bastkegel

Ter onderscheiding van de reeds bestaande namen voor alle knobbels, knoesten en wratten heb ik gekozen voor de vertaling 'bastkegel'.

Wat we nu nog willen weten is de oorzaak en het ontstaan van deze bastkegel. Bij de verklaring van Strasburger tast ik volledig in het duister. Vervolgens zijn de door mij geraadpleegde, zeer deskundige bronnen eerlijk, en zeggen het niet te weten.

Na een suggestie dat chirale bewegingen in het cambium de oorzaak zouden zijn, heb ik uiteindelijk gekozen voor de meest voor de hand liggende verklaring. Daarbij wordt aangenomen dat ze ontstaan uit slapende ogen en door een of meerdere aanhechtingspunten verbonden zijn met het xyleem.

Touch Trees, Henk

< De hier afgebeelde 'bastkegel' is ontstaan van de bast. Duidelijk zichtbaar is de spitse punt die de verbinding vormt met het xyleem. De omvang neemt toe door de aanwas van zeer dunne jaarringen.

De knobbels komen op de stam van de meeste bomen voor